

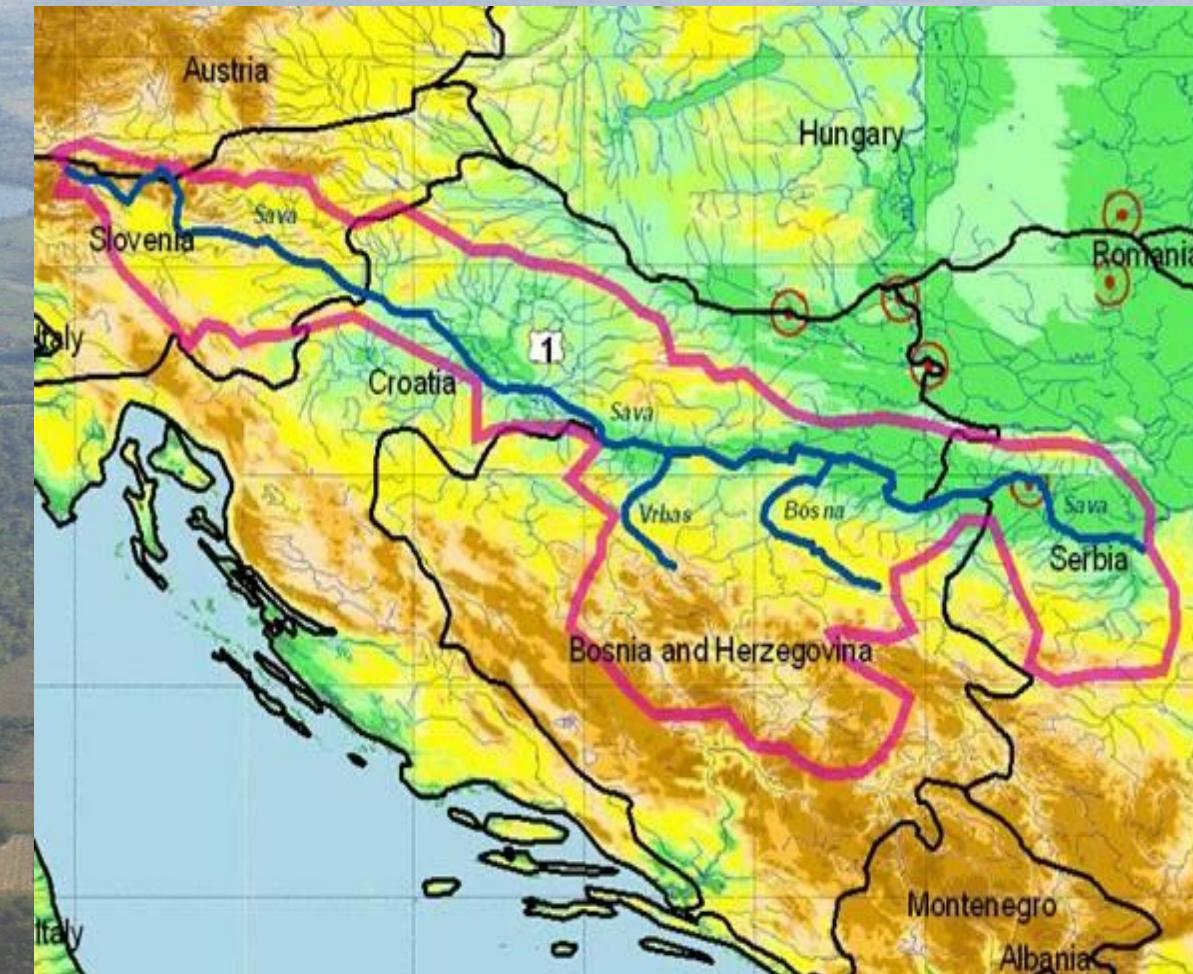
Očuvanje kulturnog krajobraza i bioraznolikosti držanjem izvornih pasmina u ekstenzivnom uzgoju pašarenja

Ohranjanje kulturne krajine in biotske raznovrstnosti z ekstenzivno pašno rejо avtohtonih pasem

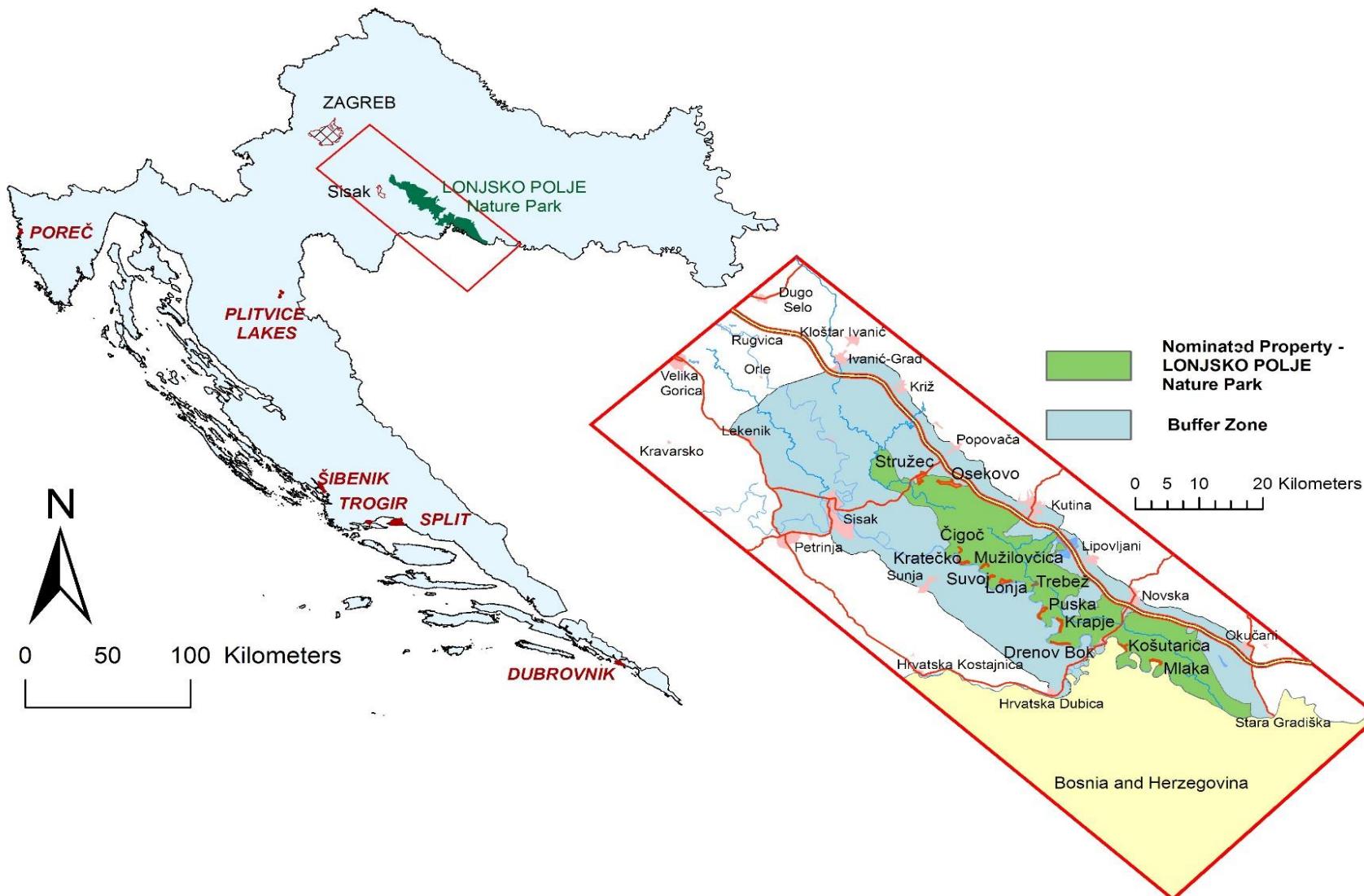
Valerija Hima, stručna voditeljica, JUPP Lonjsko polje
Maja Sabljak, stručni suradnik šumar, JUPP Lonjsko polje

Park prirode Lonjsko polje - prirodno poplavno područje u srednjem toku rijeke Save

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

- 50.650 ha – jedno od najvećih zaštićenih močvarnih područja dunavskog slijeva
- 13 ruralnih naselja i jedno urbano središte, 3.500 stanovnika, desetak interesnih skupina korisnika (Hrvatske šume, Hrvatske vode, Hrvatske ceste, Hrvatski lovački savez (lovoovlaštenici), pčelari, stočari, lokalno stanovništvo, posjetitelji)

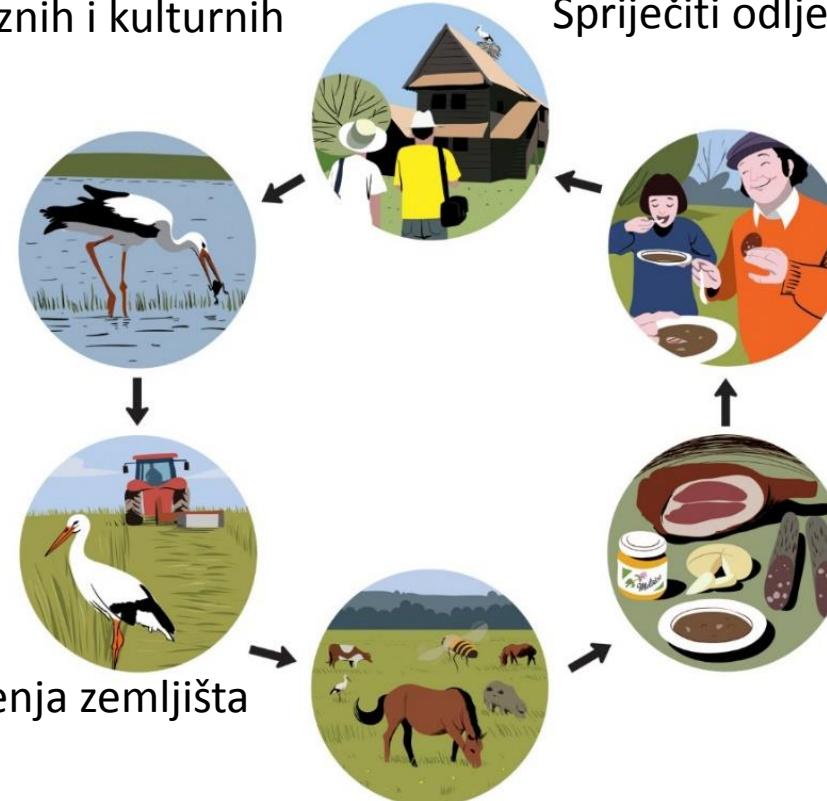
Naša misija

Zaštita prirodnih, krajobraznih i kulturnih vrijednosti

Učiniti Lonjsko polje poželjnim mjestom za život,
Spriječiti odljev stanovništva sa sela

Tradicijske prakse korištenja zemljišta

Razvoj malih obiteljskih poljoprivredni/turističkih gospodarstava

Vizija - Očuvanost prirodne dinamike plavljenja i geomorfoloških procesa, reprezentativnosti poplavnoga ekosustava s prirodnim i sekundarnim staništima, živućeg tradicionalnog sustava pašarenja s izvornim pasminama, cjelovitosti mozaika krajobraznih i stanišnih elemenata, nastalih prilagodbom poplavama, te cjelovitosti i autentičnosti elemenata kulturnog krajolika i identiteta u materijalnoj i nematerijalnoj sferi kulturne baštine, s naglaskom na ulogu i utjecaju povijesnog razdoblja nekadašnje Vojne granice (Vojna krajina, Militärgrenze, 17. – 19. st.) čini temelj za razumno korištenje (wise use) i socijalno-ekonomsku koheziju na dobrobit lokalnog stanovništva.

Vrijednosti Parka prirode Lonjsko polje

Ramsarsko i IBA područje

- Park prirode Lonjsko polje je upisan na listu vlažnih staništa od međunarodnog značaja u skladu s Ramsarskom konvencijom
- Ovo područje je značajno kao zimovalište i odmorište za ptice selice te mjesto gniježđenja za gotovo 140 vrsta
- Prirodno poplavno područje za mrijest riba - jedno od najvećih mrijestilišta šarana u čitavom dunavskom slijevu
- IBA područje – 200.000 ha područja uz rijeku Savu uključujući Park prirode Lonjsko polje

Najveći kompleks očuvanih nizinskih poplavnih šuma u Europi

- nizinske poplavne šume oblikuju staništa i krajobraz te se u tim šumama razvijaju neke specifične vrste prilagođene poplavama - jedna od specifičnih vrsta za ove šumske zajednice je čuveni „slavonski hrast“ – hrast lužnjak (*Quercus robur*)
- Poplavne šume vrba i topola
- Poplavne šume crne johe i poljskog jasena
- Poplavne šume hrasta lužnjaka
- Površinom pokrivaju preko 70% Parka prirode

Vrijednosti Parka prirode Lonjsko polje

Vlažni travnjaci

1. jedna od najdinamičnijih staništa
2. površinom pokrivaju oko 20% površine Parka prirode
3. uslijed dinamike plavljenja vodama rijeke Save i njenih pritoka, livade košanice i pašnjaci za ispašu stoke Lonjskog i Mokrog polja su gotovo svake godine 30 - 100 dana potpuno ili djelomično poplavljeni
4. imaju značajnu ulogu kao retencijsko područje u sustavu obrane od poplave te imaju veliku ekološku i gospodarsku vrijednost kao dio tradicionalnog sustava pašarenja i očuvanja izvornih hrvatskih pasmina
5. žličarka u Lonjskom polju koristi pašnjake kao hranilišta
6. kosac (*Crex crex*) osim livada košanica u Lonjskom polju koristi i prirodne livade visokih šaševa za gniježđenje

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

**LONJSKO
POLJE**
Park prirode
Nature Park

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

**PARKOVI
HRVATSKE**
Parks
of Croatia

Vrijednosti Parka prirode Lonjsko polje

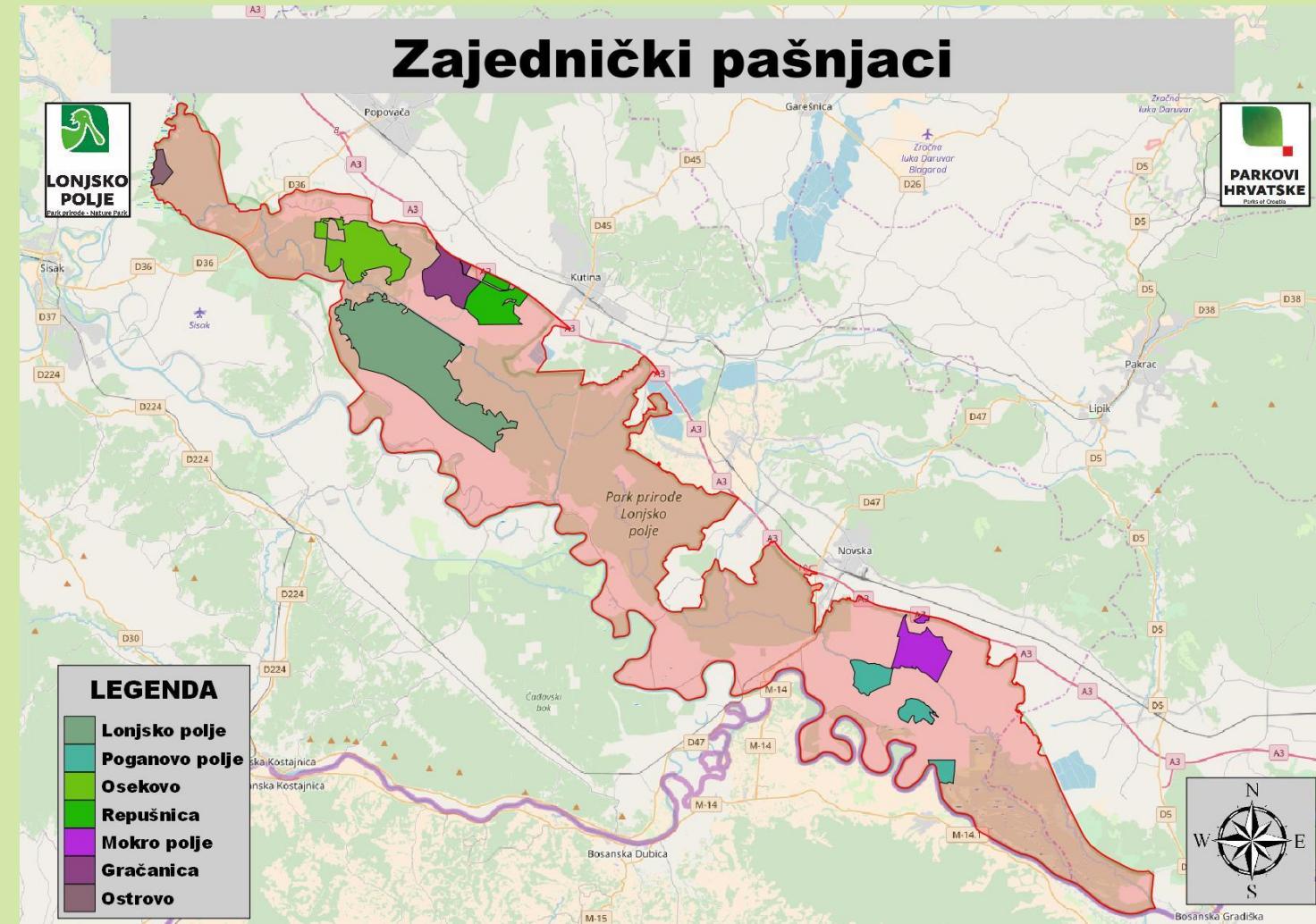
Kulturni krajobraz

1. Lonjsko polje – jedan od posljednjih živućih primjera nekadašnje jezgre tradicionalnog stočarstva Srednje Europe
2. na području Lonjskog polja očuvana su prostrana prirodna močvarna staništa, što predstavlja jednu od najvećih vrijednosti biološke i krajobrazne raznolikosti na razini srednje i zapadne Europe
  - tradicijsko pašarenje - arhaični sustav pašarenja gdje se na pašnjaku drži više vrsta životinja
  - postoji određeni logični slijed ishrane - svinje pripreme pašnjak na način da preruji zemljište što pridonosi kvalitetnijem rastu trave za krupniju stoku koja dolazi - takav sustav je esencijalan za održavanje krajolika i zaštitu biološke raznolikosti
3. Lonjsko polje jedino je područje u Europi gdje se održao takav način uzgoja stoke

Tradicijsko pašarenje

- Na velikim kompleksima zajedničkih pašnjaka u vlasništvu države
- Korištenje u uvjetima poplavljivanja – zajednički pašnjaci koriste se i u kontroliranom sustavu za obranu od poplave
- Ustanova pomogla stočarima za prijavu u sustavu poticaja
- Država osigurala lokalnom stanovništvu da dobije zemlju zajedničkih pašnjaka bez javnog poziva na 5 godina – 115 korisnika koristi 3,500 ha državnih livada i pašnjaka koji su organizirani u 7 pašnjačkih zajednica koje upravljaju sa 7 zajedničkih (geografski gledano) pašnjaka

Izvorne pasmine

- Pasmine nastale u okolišnim uvjetima terena – turopoljska svinja, hrvatski posavac, hrvatski hladnokrvnjak, posavska guska (nije još priznata hrvatska pasmina – u procesu), slavonsko-srijemsко podolsko govedo
- Prilagođene uvjetima života sa poplavom
- Ovisno o hidrološkoj situaciji stočari koriste poloj, gmajnu ili pašnjak za ispašu

Hrvatski posavac i hrvatski hladnokrvnjak

- zajednički pašnjaci

Slavonsko-srijemsko podolsko govedo

- Uzgojni program
- Ustanova – 44 grla

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

Turopoljska svinja

- Uzgojni program
- Uvođenjem mjera i naredbe o zabrani držanja svinja na ekstenzivan način zbog svinjske kuge - utjecaj na smanjenje proizvodnje svinja u HR, danas imamo 14 registriranih proizvođača sa svega cca 100 krmača što je ispod minimuma za očuvanje pasmine

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

Ekonomска valorizacija tradicijskih proizvoda od turopoljske svinje

Polazište za projekt:

Mala proizvodnja i mali broj uzgajivača

Proizvodnja većinom za vlastite potrebe

Tržište praktično ne postoji

Dosadašnji projekti nisu unaprijedili niti proizvodnju niti prodaju turopoljske svinje/proizvoda od t.s.

Uzgajivači nezadovoljni postojećim stanjem

Ekonomска valorizacija tradicijskih proizvoda od turopoljske svinje

Aktivnosti:

1. Definirani testni proizvodi i njihova obilježja: suha kobasica, šunka, špek, čvarci, mast
2. Definirana tehnologija proizvodnje
3. Pokrenuta testna proizvodnja:

Zaklano 6 tovljenika turopoljske svinje (925 ž.v.)

Pokusna proizvodnja proizvoda od TS

4. Anketa 3 OPG zbog definiranja cijene koštanja proizvoda
5. Testiranje preferencija potrošača
6. Kreiranje marke proizvoda od TS
7. Razvoj i testiranje ambalaže za proizvode od TS
8. Određivanje cijene proizvoda od TS
9. Kontaktiranje potencijalnih kupaca

Trgovine delikatesa, Ugostiteljski objekti

10. Test tržišta – probna prodaja proizvoda od TS
11. Promocija proizvoda od TS i komunikacija s proizvođačima - sajmovi
12. Izrada marketing plana i poslovnog plana

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

**LONJSKO
POLJE**
Park prirode
Nature Park

12. strokovni posvet Javne službe nalog genske banke v živinoreji, Škocjanski zatok, 30.11.2017.

Više informacija na:

www.pp-lonjsko-polje.hr

sumar@pp-lonjsko-polje.hr

bio@pp-lonjsko-polje.hr

ranger-sandra@pp-lonjsko-polje.hr